

Zadnji vikend u kolovozu Vas pozivamo da nam se pridružite na izletu na predivne planine u BiH - Jahorinu i Romaniju.

Dinamički plan izleta:

Subota, 24.08.2019.

04.00 h Okupljanje i polazak iz Splita

10:00 h Dolazak u Sarajevo

10:00 – 11:00 h Smještaj i priprema za turu

11:00 dolazak na Jahorinu i start ture

JAHORINA

Jahorina je planina u Bosni i Hercegovini koja pripada Dinarskom planinskom sustavu. Najviši vrh je Ogorjelica sa 1.916 metara nadmorske visine. Ljeti je prekrivena gustom zelenom travom, a zimi i do 3 m visokim snijegom.

Jahorina je jedan od najveći i najmoderniji skijaški centara u Bosni i Hercegovini. Olimpijska planina - centar se nalazi 15 km od grada Pala i oko 30 kilometara od Sarajeva, gdje se nalazi i međunarodni aerodrom koji je sa Jahorinom povezan sa novim, modernijim putem preko planine Trebević.

Olimpijski centar Jahorina raspolaže sa cca 35 kilometara odlično pripremljenih skijaških staza. U toku jednog časa, 3 šestosjeda, dva dvosjeda, 3 ski-lifta i jedan beby lift u stanju su da povezu i 10 000 turista.

Izvanredna konfiguracija terena, obilje vrlo kvalitetnog snijega, pogodna klima, 20 kilometara staza za alpske discipline kao i blage padine (Rajska dolina) uvrstile su ovu planinu među najljepše i najpoznatije ski-centre.

Prosječan broj dana sa sniježnim pokrivačem na Jahorini je 175, i to od listopada do kraja svibnja. Desetogodišnji prosjek visine sniježnog pokrivača u veljači iznosi 106 cm.

Na četrnaestim Zimskim olimpijskim igrama u Sarajevu, na Jahorini su održane alpske discipline za žene.

Najatraktivnije ljetne aktivnosti na jahorini su planinarenje biciklizam, alpinizam i paraglajding. Na planini Jahorini se susreću hladna kontinentalna i topla mediteranska vazдушna masa. Jahorina ima veoma povoljnu klimu kako ljeti, tako i zimi što je čini jedinstvenom i pogodnom za sve vidove turizma. Na kraju zimske sezone kada se snijeg topi i sa prvim danima proljeća, priroda počinje da se budi, a planina postaje sve ugodnija za stalni boravak. U vrijeme ekstremnih vrućina mnogi gosti nalaze trenutke odmora u sportskim aktivnostima koje Jahorina pruža: planinarenje, alpinizam, brdski biciklizam i paraglajding, a naročito je popularna kod sportista za visinske pripreme. Planina Jahorina obiluje netaknutom prirodom, crnogoričnom šumom, planinskim izvorima, divljim konjima, planinskim stazama, brojnim biljem i bobičastim voćem. Ako izuzmemo predivne objekte izgrađene u planinskom stilu, male planinske vikendice, moderne vile i apartmane, te luksuzne i moderno opremljene hotele i drugi smještaj, osnovni razlog za posjetu planine i u ljetnom periodu je netaknuta priroda i čist planinski zrak.

Najvažniji vrhovi: Ogorjelica 1916 m n/v i Sjenište 1910 m n/v

Planinarska tura – Jahorina vrh Ogorjelica 1916 m n/v

Okupljanje i polazak na turu: u 11.00 sati sa Rajske doline – Jahorina

Predviđena planinarska ruta: Rajska dolina 1651 m n/v – Vrh Ogorjelica 1916 m n/v – Rajska dolina

Ukupno trajanje planinarske ture: 3 – 3,5 sati (uspon 2 sata a silazak 1,5 sat).

Težina ture: lagano – nezahtjevno (K1 – T1) ; Visinska razlika: oko 300 m. Potrebno ponijeti 2-3 l vode

13:00 dolazak na vrh Ogorjelica 1916 m n/v

15:00 povratak u Rajsku dolinu i povratak u Sarajevo

16:00 povratak u Sarajevo – obilazak grada i noćenje u hotelu Saray Sarajevo

Nedjelja, 25.08.2019.

07:00 ustajanje, doručak

08:00 polazak prema Romaniji

08:30 dolazak na Romaniju i priprema za turu

ROMANIJA

Romanija se nalazi istočno od Sarajeva. Glavna karakteristika joj je velika stjenovita barijera čiji pojedini dijelovi nose imena Ravna, Orlova, Crvena, Crna, Đeva i Velika stijena. Tako da je privlačna alpinistima.

U doslovnom prijevodu Romanija znači “zemlja Rimljana”. Ovo je ime vjerojatno nastalo u ranom srednjem vijeku dolaskom Slavena i Avara početkom 7. stoljeća na ove prostore. Oni su porušili rimske gradove i sve tragove Romejskog carstva, a romanizirano stanovništvo iz tih naselja povuklo se na Romaniju, i nastavilo slobodno živjeti sa svojim stadima. Njih su ostali

stanovnici vremenom nazvali Vlasi, a planinu po njima Romanija, jer su oni sebe zvali Romanji.

Raspolaže velikim količinama vode, raznolikom šumom, biljkama i životinjama. Planinarima je zanimljiva Novakova pećina u Velikoj stijeni, vidikovac na Crvenoj stijeni te pećina Orlovača, koja je stanište jedne od najugroženije vrste sisara u Evropi – slijepog miša (*Microc hipoptrea*).

Novakova pećina se nalazi na strmim liticama Romanije, a dobila je ime po hajduku Starini Novaku, koji je veliki dio svog hajdukovanja proveo na Romaniji te je očigledno ostavio i traga. Starina Novak je istorijska ličnost iz druge polovine XVI veka, porijeklom iz Smedereva. Hajdukovao je po Srbiji i Hercegovini, ali se najduže zadržao na Romaniji i kao rijetko koja ličnost ostavio u narodu dubokog traga. 1926. godine je došlo do prenosa Novakovih kostiju 1914. godine u zajedničku grobnicu pored crkve na Palama. Planina Romanija je popularno nazivana i "Hajdučkom gorom".

Pećina se nalazi na nadmorskoj visini od 1515 m. Ispod Novakove pećine su Careve vode, najpoznatije vrelo u širokom pojasu. Pored vrela je vodio Carigradski drum, koji je jedno vrijeme spadao među najvažnije puteve turskog carstva u Bosni. Novakova pećina se sastoji od jednog horizontalnog i jednog vertikalnog kanala ukupne dužine od oko 60 metara

Prvo istraživanje Novakove pećine izveli su planinari Planinarskog društva "Željezničar" iz Sarajeva 02.11.1958. godine, kada su prodrli u drugi dio pećine i odžakom se popeli do platoa na vrhu stijene. Ponovno istraživanje su izveli 11. novembra 1962 godine. Tada je odlučeno da se na prelazu iz prvog u drugi dio pećine postave željezna vrata, što je u nekoliko godina kasnije i realizovano.

Planinarska tura Romanija – Novakova pećina 1515 m n/v i Đeva 1542 m n/v
Okupljanje i polazak na turu: 09:00 kod Lovačke kuće (Mejdani) Romanija

Tura počinje od lovačkog doma na Majdanima koji se nalazi svega 4-5 km od Pala. Do pećine vodi planinarska staza koja je uredno obilježena. Staza prvo vodi do Novakovog vrela, velikog planinskog korita. Kažu da se umivanjem u ovom koritu postaje pet godina mlađi. Pješaćenje kroz gustu četinarsku šumu vodi do Novakove njive, mjesta pogodnog za kampovanje i odmor. Put do pećine je obilježen i ojačan sajlama, jer je dosta strm i težak a pristup joj je omogućen i uređenom alpinističkom stazom.

Sa Novakove pećine vidi se: Ravna planina, Jahorina, Treskavica, Bjelašnica, Trebević.

Na zapadnom dijelu Romanije nalazi se vrh Đeva 1542 m n/v na Djevojačkim stijenama. U podnožju Djevojačkih stijena 2016.g. postavljena spomen ploča Dragi Šeferu i Voji Iliću, koji su u ovim stijenama u studenom/novembru 1929.g. ispenjali prvi registrirani alpinistički smjer u Bosni i Hercegovini.

Na Romaniji na Velikim stijenama postoje stijene za alpinističke uspone Centralni stijene - brid (ocjena III-IV, detalj V) kao najviši smjer na Romaniji, visok je 150m (1450 m n/v -1600 m n/v) kao i atraktivni Romanijski zub.

Predviđena planinarska ruta: Dom Majdan – Novakovo vrelo – Novakova njiva – Novakova pećina (1515 m n/v) – Đeva (1542 m n/v) – Novakova njiva . Novakovo vrelo – Lovčki dom Mejdani.

Ukupno trajanje planinarske ture: cca 5 sati, 3 sata uspona i 2 sata silaska, u zavisnosti od sastava grupe.

Težina ture: srednje teško – srednje zahtjevno (K2 – T2)

Visinska razlika: oko 500 m

Hrana i piće: iz vlastitog ranca za cjelodnevni boravak, 1,5 – 3 litra vode.

Oprema: Osnovna planinarska oprema prilagođena ljetnjim meteo uvjetima plus Zamka (prusik) do 6 m i 1 karabiner za osiguranje pri usponu u pećinu.

12:30 dolazak na Novakovu pećinu 1515 m n/v

13:00 dolazak na Đevu 1542 m n/v

14:00 povratak prema Lovčkom domu

16:00 polazak autobusom prema Splitu

21:00 dolazak u Split

Prijave: u periodu od 15. srpnja do 19. kolovoza na mail hpd.mosor.split@gmail.com , te mobitel 0915099541 ili 0955326885; iza ljetne pauze u prostorijama Društva (Sinovčićeva 2) svakog utorka, srijede i četvrtka od 18 do 22 h, odnosno petkom od 10 do 14h

Prehrana: na turi iz ruksaka ostalo: doručak u hotelu (uključeno u cijenu izleta), ostalo po narudžbi .....

Oprema: izletnička - prilagođena vremenskoj prognozi i uvjetima na terenu i autobusu, hrana i piće, planinarska i osobna iskaznica, mobitel, čeona lampa, Zamka (prusik) do 6 m i 1 karabiner

OBAVEZNO PONIJETI VAŽEĆU OSOBNU ISKAZNICU ILI PUTOVNICU ZBOG PRELASKA DRŽAVNE GRANICE

Prijevoz: autobus

Informacije o turi: - u prostorijama Društva i na telefon 021/394-365

Glavni vodič: Husein Šabić (BH 0038761579605)

Vodič: Sanja Korać (BH 0038761507447)

Napomena : Višak stvari (oprema, hrana i sl.) za drugi dan mogu se spakovat posebno pa se mogu ostaviti u autobusu

Prednost kod popune autobusa imaju ranije prijavljeni s cjelovitom uplatom izleta.

Na izlet nije dopušten dolazak osobnim automobilima.

Odazivom na izlet svaki pojedinac potvrđuje da ispunjava zdravstvene i psihofizičke uvjete za sigurno sudjelovanje na istom, da izletu pristupa na osobnu odgovornost te da će se u skladu s planinarskom etikom pridržavati plana izleta, odluka i uputa vodiča.

Kondicijska zahtjevnost:

K1 - lagano (visinska razlika manja od 500 m)

K2 - srednje teško (visinska razlika od 500 do 1000 m)

K3 - teško (visinska razlika od 1000 do 1300 m)

K4 - vrlo teško (visinska razlika veća od 1300 m)

Tehnička zahtjevnost :

T1 - nezahtjevno (bez upotrebe ruku i pomagala)

T2 - srednje zahtjevno (povremena upotreba ruku za lagano penjanje)

T3 - zahtjevno (povremeno penjanje uz upotrebu ruku i pomagala - viaferrata, a zimi povremena upotreba dereza i cepina)

T4 - vrlo zahtjevno (duže i zahtjevnije dionice osiguranih putova, a zimi konstantna upotreba dereza i cepina)